

АТЛАС СТАНОВАЊА

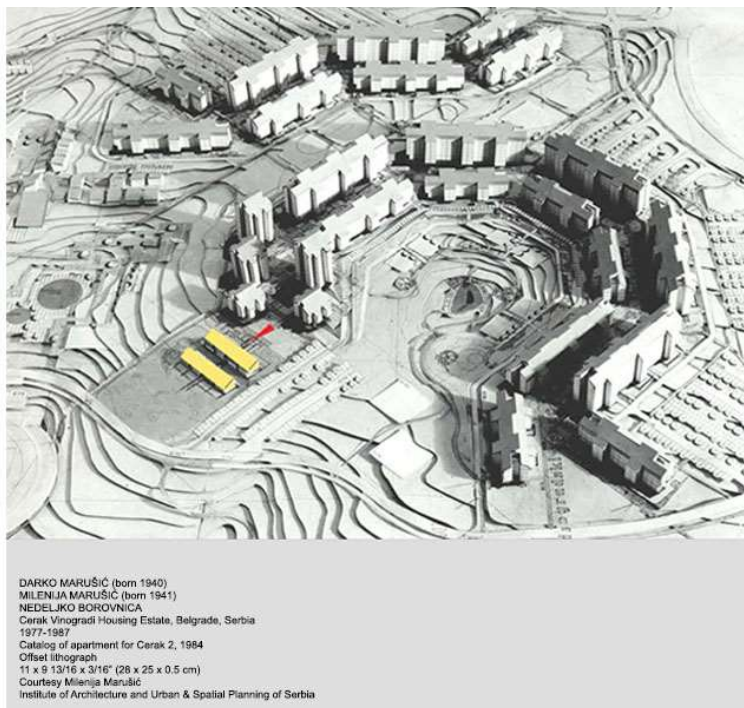
Насеље Церак виногради

Саграђено на простору укупне површине 78,20ха (92,20ха са рекреативним зонама). Укупна површина изграђеног стамбеног простора је 275.758,00m² (нето). У насељу се налази 67 објеката (171 улаз). Изграђено је 3650 станова за око 15000 (иницијално 13600) становника, густина становања је 174 становника по хектару. Насеље је изграђено у две фазе, Церак 1 и 2. Налази се на југозападној падини шумадијског побрђа нагнутој према Железнику и окренутој према долинама Саве и Раковичке реке, на око 10 км од центра Београда. Назив је настао по Церовој шуми која је некада расла на овој падини, а која је временом искрчена и претворена у пашњаке и винограде. Церак 1 обухвата: Северно, Јужно и Источно суседство. Они су повезани великим централно позиционираним насељским парком са стаблима церове шуме.

Има јасно постављен стамбени део и центар са објектима комплементарним становању. Изграђена је основна школа, две предшколске установе, војномедицински центар и мала пијаца. Планирана је још једна предшколска установа, гимназија, поливалентни центар, који нису изграђени. Просторна организација центра месне заједнице заснована је на линеарној поставци објеката јавне намене. Њихов потез управан је на правце пружања пешачких улица. Стамбени објекти су четвороетажни (п+3), седмоетажни (п+6) и својом позицијом формирају мање амбијенте са уличним мобилијаром и зеленилом. Сачињене су од три типа степенишних ламела сегмената са типизованим елементима монтажне конструкције, материјала и опреме. Церак 2 чини Западно суседство које је просторно, функционално и обликовно повезано са Цераком 1 као матичним делом насеља. Налази се на нижим висинским котама исте падине као и Церак 1 и простире се до Ибарске магистрале. Пројектна документација за Церак 1 рађена је у периоду од 1978. до 1980. године, грађење је трајало од 1978. до 1985. године. Први станови су усељени 1981. године.

Пројекат за Церак 2 је предвидео тројну намену локације, али она није реализована до краја: стамбену, спортско-рекреативну и образовну. Изведена само стамбена зона. Објекти су идентични као и у осталим суседствима и распоређени у две улице –

Виноградски венац и Церски венац. Спратност стамбених зграда је четвороетажни (п+3), седмоетажни (п+6) и два десетоетажна (п+9) објекта постављена на падини крака Улице Виноградски венац. На примеру Церака 2, терен је условио и омогућио да се Улица виноградски венац лучно постави по ободу природног амфитеатра (вртаче) и тако формира амбијент стамбеног амфитеатра. У том полукружном простору идејно решење је предвидело формирање малог вештачког језера, па су објекти оријентисани ка њему као централном мотиву. Централни садржаји Церака 2 је распоређен у приземљима нижих троспратних зграда која су пројектована као „галерије“ окренуте према амфитеатру. На то указују бројни садржаји смештени у приземљима зграда (занати, угоститељство и трговина, као и атељеи уметника). Иако језеро није формирано, површина амфитеатра је затрављена и благо пошумљена. Церак 2 је пројектован у периоду од 1980. до 1983. године, а грађен од 1983. до 1985. године. Насеље је заштићено културно добро од јануара 2019. године. Начелно, насеље је у добром стању, иако су материјали почели да пропадају на објектима и јавним површинама услед старења и слабог одржавања. Видљива застакљивања, промена столарије, доградње у приземљима и на крововима.

Слика 1. Макета насеља Церак Виногради